

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Warszawa, 10-02-2022 r.

Marcin Wiącek

V.7204.78.2021.LK

**Pan
Artur Koziol
Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka
via ePUAP**

Szanowny Panie Burmistrzu,

pismem z 29 listopada 2021 r., działający z mojego upoważnienia pracownik Biura Rzecznika Praw Obywatelskich skierował do Pana zapytania dotyczące zgłoszenia, którego byłem adresatem. Dotyczyło ono obciążania mieszkańców Wieliczki podwyższonymi opłatami za gospodarowanie odpadów komunalnych, których płatność przypadała przed doręczeniem zawiadomienia o zmianie wysokości opłaty, o którym mowa w art. 6m ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2021 r. poz. 888, z późn. zm.). W udzielonej odpowiedzi (pismo z 21 stycznia 2022 r., nr WGK-O.7031.1.118.2021, data wpływu do BRPO: 4 lutego 2022 r.) przekazano, że zawiadomienia o zmienionych z dniem 1 stycznia stawkach opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi zostały wystosowane do zobowiązanych „5 lipca 2021 r.”. Wskazano także, że „nie były podejmowane żadne czynności egzekucyjne dotyczące egzekucji opłat skalkulowanych w oparciu o podniesione z dniem 1 stycznia 2021 r. stawki opłat”.

W przywołanym piśmie nie stwierdzono wprost, czy organ dokonuje obciążenia mieszkańców podwyższonymi opłatami, których termin płatności przypadał przed dokonaniem zawiadomienia o zmianie wysokości opłat. W dniu 8 lutego 2022 r., wpłynęło jednak do mojego Biura kolejne zgłoszenie, które potwierdza, że wobec osób, które nie uiściły podwyższonych opłat, których termin płatności przypadał przed dokonaniem zawiadomienia, są prowadzone czynności egzekucyjne. Z załączonej do niniejszego pisma kopii upomnienia wynika, że obejmuje ono także wskazane wyżej okresy sprzed dokonania zawiadomienia.

W związku z powyższym, na podstawie art. 14 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r. poz. 627, z późn. zm.) wskazuję, co następuje.

Przywołany wyżej art. 6m ust. 2a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach stanowi odstępstwo od generalnej zasady, na jakiej oparte jest ustalanie opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, którą jest zasada

samoobliczenia. Statuuje on po stronie organu wykonawczego gminy obowiązek skierowania do właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi indywidualnych zawiadomień w przypadku zmiany stawek opłat, zwalniając jednocześnie samych właścicieli z obowiązku skorygowania uprzednio złożonych deklaracji w sprawie wysokości opłaty. W świetle jednolitego orzecznictwa sądów administracyjnych¹, zawiadomienie o zmianie wysokości opłaty powinno zostać dokonane niezwłocznie, co najmniej przed terminem płatności opłat w zmienionej wysokości. Zawiadomienie właściciela o zmianie wysokości opłaty wyznacza moment, od którego powstaje wobec niego obowiązek ponoszenia opłat w zmienionej wysokości. Skoro tak, nie ma on obowiązku ponoszenia opłat w zmienionej wysokości, których termin zapłaty upłynął przed doręczeniem zawiadomienia. Uchybienie przez organ obowiązkowi zawiadomienia w odpowiednim terminie o zmienionej wysokości opłat nie może obciążać właściciela nieruchomości. Z tego względu, przyjmując, że zawiadomienie z 5 lipca 2021 r. spełnia wynikające z ustawy wymogi, domaganie się przez organ wykonawczy gminy Wieliczka różnicy pomiędzy opłatami w zmienionej wysokości a opłatami w pierwotnej wysokości za miesiące, w odniesieniu do których termin płatności opłaty upłynął przed dokonaniem zawiadomienia, pozbawione jest podstaw prawnych. Narusza tym samym gwarancje wynikające z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz art. 217 Konstytucji RP odnoszące się do ponoszenia daniny publicznej, jaką jest opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości wynikającej z ustawy, a także zasadę prowadzenia postępowania w sposób budzący zaufanie do organów podatkowych (art. 121 Ordynacji podatkowej).

Mając to na względzie, za nieodzowne uważam odstąpienie przez Pana Burmistrza od dochodzenia zapłaty podwyższonych opłat – w zakresie, w jakim są one nienależne w związku z dokonaniem zawiadomienia o zmianie opłat po terminie płatności. Proszę przy tym o ustosunkowanie się do tego wniosku (art. 15 ust. 2 ustawy o Rzeczniku Praw Obywatelskich).

zał. 1

Z wyrazami szacunku,

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

¹ por. m.in. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach z 26 czerwca 2018 r., sygn. akt I SA/Gl 295/18 (pr.), wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wielkopolskich z 1 sierpnia 2018 r., sygn. akt I SA/Go 217/18 (pr.), wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z 4 grudnia 2019 r., sygn. akt I SA/Po 718/19 (pr.), wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z 22 stycznia 2020 r., sygn. akt I SA/Gd 1619/19 (pr.) – opubl. CBOSA.